

Diskusija po stručnim referatima

MILAN MAJSTOROVIĆ? — »Drugovi, ne ću pogriješiti ako kažem, da ste vi na dnevni red vaše godišnje skupštine stvarno stavili najaktuelnije pitanje sa sektora unapređenja poljoprivredne proizvodnje. To govorim zato, da bi shvatili gdje i kojim putem treba tražiti rješenje daljnjeg razvitka poljoprivredne proizvodnje. Mislim, ako se opći napori naše zemlje, koji se u posljednje vrijeme ozbiljno vrše na jednom odlučnom zahvatu, na razvitku poljoprivredne proizvodnje, spoje s aktivnošću i svestranim zalaganjem vas, poljoprivrednih stručnjaka, onda uskoro možemo očekivati daleko veći uspjeh u rješenju osnovnih pitanja poljoprivrede, koja su sada na dnevnom redu. t. j. pitanja, koja rješavaju stvari poljoprivredne proizvodnje.

Sada je najznačajnije pitanje borba za povećanje prinosa. To su baš problemi, koje mogu riješiti samo stručnjaci. Ako mi s nestručnjacima postizemo prinose od 20, 30 i 40 mc, 50 do 60 mc bez agronoma i tehničara to ne možemo. Tu treba riješiti niz pitanja, a ljudi koji se time nisu bavili, to ne mogu riješiti.

U fazi borbe za visoke prinose u poljoprivredi uloga vas, poljoprivrednih stručnjaka nevjerojatno je značajna. Ako to želimo postići, vi ste ti, koji mogu to riješiti, bilo vi stručnjaci na fakultetu, bilo agronomi po stanicama i dobrima, vi možete riješiti ova osnovna pitanja pa da kroz kratki period imamo veće prinose, jer za to postoje materijalni uvjeti.

Mislim, da je sada na nama zadatak, pošto već imamo izvjesnih rješenja za visoku proizvodnju kod kukuruza, donekle i kod pšenice, po nekim pitanjima i u stočarstvu, na nama je sada koji se bavimo tim pitanjima da dosadanje dostignuće proširimo dalje i na širem frontu postignemo visoke prinose. U prvom redu na krupnijim socijalističkim gospodarstvima i kooperaciji zadruga-individualni seljak. Ono što su postigli drugovi u pojedinim poljoprivrednim dobrima u istočnoj Slavoniji, to trebamo prenositi dalje, da se na širem frontu postigne veća proizvodnja.

Razumije se, da se veći prinosi i veća proizvodnja može postići ako i društvo sa svoje strane bude ulagalo veća materijalna sredstva, veću mehanizaciju i brinulo se za školovanje kadrova. Na nama je sada da se dobro spremimo kako bi što bolje i produktivnije iskoristili sredstva, koja će se ulagati. Ako mi odgovorimo na osnovno pitanje, ako budemo imali na vrijeme izraden program za izvršenje proizvodnje, što treba postići na jednom dobru, vjerojatno je, da ćemo iz godine u godinu moći dobiti i više društvenih sredstava.

Mi još imamo kotareva, organizacija i zadružnih dobara, koja nisu spremna i nemaju jasnih stavova u što uložiti novac. Na nama je da zajedno poradimo na tome, da se na vrijeme donesu konkretni zaključci i da znamo u što ćemo utrošiti sredstva, koja će nam biti odobrena.

Ja nisam stručnjak i ne radim dugo u poljoprivredi, ali mislim, da su to prvi koraci i izvjesna baza što treba raditi. Ako tu bazu iskoristimo rezultat ne će izostati. U isto vrijeme koračimo dostignućima zapadnih zemalja. Ne treba se stidjeti, što nismo već koristili njihova iskustva. Kolikogod smo u ratarstvu našli izvjesnih rješenja, u stočarstvu nam preostaju još složeniji zadaci. Mi još nismo u suštini riješili problem stočne hrane.

Sve u svemu u fazi daljnjeg razvitka i ekonomike u cjelini poljoprivredni stručnjaci i poljoprivredne organizacije su našle svoje mjesto. Mi smo sve učinili da svestrano suradjemo s poljoprivrednim dobrima i stručnjacima. Nije daleko vrijeme, kada ćete vi nas tjerati na visoku proizvodnju, a ne da mi moramo stalno tjerati vas. Tu nam stoje takve mogućnosti, da će vjerojatno do takvih odnosa doći.

Meni se čini da su referati, koji su ovdje izneseni, manjkavi u tome, što nisu izneseni najnužniji ekonomski elementi. Trebalo je reći: trošili smo toliko i toliko gnojiva, to nas je koštalo toliko i toliko, postigli smo takve i takve prinose. To su elementi, koji su usko vezani uz problem. Tu su referenti podbacili.

Mi stručnjaci u rješavanju visoke proizvodnje imamo vrlo velike zadatke na mijenjanju društvenih odnosa na selu, jer se ogromne površine zemlje nalaze u rukama seljaka. Vi morate tu dati izvjesni doprinos i potpomoći. Naročito ćemo imati velike poteškoće na kooperaciji zadruga — individualni proizvođač. Mi smo zainteresirali proizvođače za visoke prinose kroz nagrađivanje. Tu ćemo imati i izvjesnih poteškoća, jer postoje razna shvaćanja kod individualnih seljaka. Treba da taj problem kroz izvjesni duži period barem ozbiljnije počnemo rješavati.

Nadam se, da ćete se vi, drugovi, sastati u jesen ili kroz izvjesni kraći period i da ćete onda moći govoriti o rezultatima veće proizvodnje. Sada treba da zasučemo rukave i radimo.

Mladim i ostalim drugovima treba preporučiti, da se malo spuste na teren. Još uvijek po gradovima ima relativno velik broj stručnjaka, mislim, da bi se jedan izvjestan broj mogao spustiti na teren, jer visoke prinose laik ne će moći postići bez poljoprivrednih stručnjaka.«

Drug ŽNIDARŠIĆ osvrće se na referat druga Vujišića o visokim prinosima rajčice i kaže da je čudno, da se gnojilo sa 600 kg superfosfata i 800 kg dušičnog gnojiva, dok se kalijevo gnojivo uopće nije dalo. Otkud toliko visoko gnojenje s dušičnim gnojivom i to još kada je u fazi cvatnje. Kako je moguće da dođe do sazrijevanja bez kalija, ili je teren na »Žitnjaku« tako bogat kalijem?

Drug VUJISIĆ odgovara kako su to iskustva, koja su oni preuzeli od Bugara, jer su drugovi sa »Žitnjaka« dulje vrijeme boravili u Plovdivu proučavajući način koji Bugari, koji su poznati kao visoki proizvođači, primjenjuju kod rajčice.

Drugarica POLAK i drug SEČEN također se osvrću na referat druga Vujišića o kulturi rajčice i mišljenja su, da takvo gnojenje ne može donijeti takve prinose. Drug Vujišić iznosi, da su uslovi kod nas mnogo bolji od uslova, koje imaju Bugari, pa opet, mi nismo mogli izvesti ni jedan vagon rajčica, dok su rajčice Bugara iz okolice Plovdiva mnogo otpornije i njihove rajčice dozrijevaju za mjesec dana ranije. Što se tiče Dalmacije, kaže Vujišić, smatram da bi uzgoj rajčica bio kud i kamo bolji, ako bi se provela agrotehnika. Mi smo proučili agrotehniku Bugara i njihova iskustva isprobali na našem terenu i došli do ovih prihoda, t. j. do 3,9 vagona rajčice po hektaru.

Nadalje drug Vujišić kaže, da slab rast i uzgoj rajčice »10 bizon« zahtijeva takav način gnojidbe. Mi to nismo izmislili, već je to naše dugogodišnje iskustvo i praksa. Svrha nam je bila što ranija proizvodnja. Nadam se, da će naša prva berba početi 10. ili 15. VII., a ne koncem VII. kako je to ranije bilo.

Drug GOTLIN osvrće se na referat o kukuruzu, naročito na maksimalne prinose i kaže, ako se žele postići visoki prinosi, da je svakako neophodno duboko oranje. Međutim, naša praksa i naše mogućnosti koje imamo i naša mehanizacija, ne vjerujem da bi mogla dozvoliti da bi se to moglo provesti na jednom širem frontu, jer je mali broj dobara, koje imaju mogućnost da izvrše takvu obradu, naročito to duboko oranje. Praksa pokazuje — naročito za kukuruz — da se mogu postići visoki prinosi i s brazdom od 18 do 20 cm. Ima rajona gdje nije u pitanju traktor, gdje je u pitanju i sama konjska sprega. Međutim, prinos se ipak postiže kod pojedinih seljaka i zadružnih dobara oko 50 do 60 mc. Znači, da i ova brazda uz agrotehniku može dati visoke prinose. S druge strane i način primjene gnojiva utječe na prinos. Kod nas postoji problem načina gnojidbe i agrotehnike. Nama se često predbacuje da nismo postigli visoke prinose. Međutim, mi tek u zadnje dvije godine imamo dovoljnu količinu gnojiva. Na pokusnim objektima moralo bi se voditi računa (kako je primjena gnojiva rentabilna, da li ima mogućnosti i garancije da će se postići

predviđeni prinosi. Nadalje klijavost sjemena mora biti dobra. Naša poduzeća prodaju sjeme, koje nije kvalitetno, samo da se prodaje.

Drug BOROJEVIĆ SLAVKO: »Mislim, da možemo konstatirati jednu stvar iz svih naših referata i diskusija, cijeneći sva iskustva, koja su naši stručnjaci dali bilo u proizvodnji, bilo u zavodima, da nismo rješavali proces proizvodnje kompleksnije. Znali smo nešto o obradi tla, znali smo nešto o gnojidbi, ali nismo imali ukupni proces proizvodnje jače u rukama. Mi sabiremo iskustva, koja su postignuta, da ih prediskutiramo na sastancima, pa da se iz toga donese jedna slika, koja će pokazati, što treba dalje učiniti. Ovi rezultati koji su ovdje izneseni, bit će štampani u našem stručnom časopisu, što će za našu stručnu izgradnju biti od neobične koristi.

Nama je nužno da prijedemo na visoke prinose, što za pojedine kulture još nije riješeno. Često puta, ali, ima stvari za koje ne treba gubiti vrijeme da se ponovno ispitaju. Taj proizvodni proces uglavnom se sastoji iz tri glavne točke: agrotehnike, ishrane i sorata. Kod pšenice već imamo prilično iskustva, ne moramo u svakom zavodu činiti eksperimente, tu se već prilično sigurno može ići u proizvodnju. Poznato nam je, da naš seljak ore na 15 cm i ispod 15 i misli, da ne može dublje orati. Zadatak je našega društva da naročito u stanicama, zadružnim organizacijama i t. d. upravo tu stvar snažnije pokrene. Ja to mislim i smatram jednom mjerom da se proizvodnja u širem razmjeru barem jednim elementom pokrene naprijed.«

Izabire se kandidaciona komisija u koju ulaze: Nikolić, Devčić, Majstorić, Mihohnić, Hausmaninger.

Prelazi se na **diskusiju po tajničkom izvještaju.**

Drug NUSKERN iz Osijeka i kaže: »Mislim da društvo ne treba davati jedan detaljan program, nego bi trebalo sugerirati da se ovom pitanju posveti malo više pažnje, nego što je to do sada učinjeno.

U kotaru Osijek postoji suradnja s poljoprivrednim stanicama samo ako postoje lični odnosi. Ako je netko lično vezan uz stanicu, suradnja postoji, ako te veze nema, nema ni suradnje. Što je tome uzrok. Stojim na stanovištu, da bi društvo bilo pozvano da se ovim problemom malo više pozabavi. Društvo nema stalnog aparata, ali bi možda jedna komisija mogla mnogo više učiniti nego što je to danas učinjeno.

Mi smo na našim sastancima mnogo raspravljali o pitanju specijalizacije i ekskurzija. Stanovište je, da bi društvo naročito kod specijalizacija u inozemstvu trebalo odigrati važnu ulogu. Naše društvo već godinu dana pokušava organizirati ekskurziju u inozemstvo. Mi bi to mogli učiniti, jer imamo dinarskih sredstava, ali nismo uspjeli da organiziramo ekskurziju u inozemstvo, gdje bi drugovi mogli vidjeti mnoge korisne stvari. Mislim da bi društvo agronoma i tu moglo pomoći, jer mi na terenu nemamo takve veze niti sa Poljoprivrednom komorom, a niti s inozemstvom. Trebalo bi da se naše društvo poveže s kojim društvom u inozemstvu da mi primimo jednu njihovu ekskurziju, a oni da nam omoguće da idemo k njima. Mi smo se u tom pogledu obraćali na Poljoprivrednu komoru, saveznu i republičku, obraćali smo se i na društvo, ali do sada nismo mogli učiniti ništa.«

Drug PAVLEKOVIĆ, Kostajnica: »Ja bih se osvrnuo na prednacrt zakona o državnim službenicima. Zakon iz 1946. sada je znatno proširen. Sve struke su u tom zakonu spomenute, kao: liječnici, veterinari, školstvo, državna klasna lutrija, a o agronomima niti slova. Uspoređuju nas s kancelarijskim službenicima.

Držim, da bi društvo trebalo dati svoje prijedloge na taj zakon, te da u zakon uđu i agronomi. To bi trebalo učiniti što prije.

PETKOVIĆ, Bjelovar: »Osvrnut ću se na to, da bi društvo moralo imati malo bolju vezu s nama na terenu. Podružnice su prepuštene više-manje same sebi. Međutim, to možda i nije stvar samo na društvu agronoma u Zagrebu, nego možda jedan veliki propust i od strane podružnica. Mislim, da bismo mi naše podružnice na terenu nekako aktivirali. Da bismo to mogli učiniti, moramo najprije znati, što to društvo može dati svojim članovima. Jer ako podružnica samo zato postoji da plaća članarinu, koju možda i ne plaća, onda nemaju razloga za postojanje. Morali bismo podići društveni život, organizirati ekskurzije. Ali ovdje je pitanje finansiranja.

Što se specijalizacije tiče, uvjeti za nju su teški, naročito za agronome vani na terenu. Pitanje je poznavanje jezika, jer svaki ne može naučiti jezik, jer za to nema mogućnosti. Zato bi se moralo voditi računa o tome, da se tim drugovima omogućući učenje stranih jezika.

Ja bih predložio, da svi naši agronomi idu na ekskurzije u inozemstvo. Pitanje je novčanih sredstava. Međutim, to se ipak ne bi smjelo prepustiti stihiji, već bi se morao učiniti neki plan, a društvo bi moralo osigurati finansijska sredstva.«

Drug SEĆEN: »Mi se svi slažemo s time, što je iznio drug Pavleković da po pitanju naše struke u zakonu nema niti jote. Jedan dio pripisujem nebudnosti organa, koji rade. Zakon nas agronome ne tretira kao agronome. U našim zahtjevima nismo jedinstveni. Moramo zbiti naše redove bez obzira gdje radili, mi smo jedan drugome potrebni i jedan bez drugoga ne možemo ništa stvoriti. Ništa si neka ne utvaraju oni, koji su na fakultetu ili u zavodima da mogu nešto učiniti bez agronoma na terenu. Mi često puta nekako razlikujemo više i niže. Možda to ne kažemo javno, ali ne nastupamo kompaktni i jedinstveni. To što je bilo prestaje jer smo uočili i jedni i drugi da su nam isti ciljevi. Dokaz za to je i ova skupština i to treba tako biti i u buduće. Treba da nas priznaju kao stalež i struku, koja je potpuno ravnopravna sa svim ostalim strukama: liječnicima, veterinarima i t. d. Isto tako kao i liječnici na terenu, mi često puta moramo i noću raditi, samo što nas nitko ne budi nego se budimo sami.«

Drug ČIŽEK: »Meni se čini da otkako smo kroz dvije godine prestali govoriti, da stvari opet polako polaze na gore. Prisustvovao sam plenarnom sastanku kad su se svi agronomi žalili na uvjete rada društva agronoma. Međutim, da samo malo spomenem našu organizaciju i finansije. Od 26 podružnica čini se da samo njih 5 udovoljavaju obavezama prema društvu. Čak i podružnice, koje imaju novaca nisu dale niti dinar u centralu društva. U tim pitanjima nikako se ne možemo složiti, podružnice novaca imaju, znaju svoje obaveze, a ipak novac ne daju.«

Drug ŽEGARAC, Križevci: — »Kod nas se u zadnjih nekoliko godina vrlo mnogo govori o preorijentiranju poljoprivrede. Drug Majstorović je rekao, da jednu od osnovnih uloga u preobražaju trebamo odigrati mi agronomi. Kako to u praksi izgleda? U štampi se iznosilo kako u Beogradu ima 800, a u Zagrebu 500 agronoma, a da na terenu u proizvodnji, a naročito u zadrugama tih agronoma nema. Agronomi ne će da rade na terenu nego se drže centra i asfalta. Isto tako se u raznim odborima raspravljalo, kako agronomi, koji su se opredijelili za praksu, ipak tamo ne će da idu.

Na našem kotaru je zahtjev za 18 poljoprivrednih stručnjaka u poljoprivrednim zadrugama. Mi ćemo 18 agronoma ili tehničara pronaći, ali u kakvim će uvjetima ti ljudi živjeti i da li imamo stanove za njih. Najinteresantnije je, da nijedna od tih zadruga nije mislila o tome, gdje agronom može živjeti sa svojom porodicom.

Mislim, da bi naše udruženje u vezi pisanja u štampi i na vedrim večerima radio-stanice ipak trebalo nešto da kaže. Mi smo potpuno pasivno primili batine kako nas tko mlati. Kada na terenu gledamo stvar i s ljudima na kotaru, dolazimo do zaključka, da su poljoprivredni stručnjaci najdruštveniji radnici. Sigurno možemo doći do zaključka da se danas jedan dobar dio poljoprivrednih stručnjaka vrlo lijepo angažirao oko mnogih problema.

Predlažem da se izvrši jedna anketa u kakvim uvjetima agronomi žive. Za učitelje škola grade se stanovi, veterinarske stanice brinu se da se riješi

pitanje stana za veterinare, koji tu rade, i vodi se računa da ti stanovi budu udobni i lijepi. Isto tako vodi se računa o šumarima, da oni trebaju stan, jer su oni ljudi, koji su svršili fakultet. Samo za poljoprivredne stručnjake nitko se ne brine, kao da je on seljak, koji treba tamo da radi. Mislim, da u vezi s time treba izvršiti anketu i vidjeti pod kakvim uvjetima žive poljoprivredni stručnjaci, da li ima uvjeta za stan za tolike poljoprivredne stručnjake koliko ih treba. I kada bi zbilja istinski prišli rješavanju toga pitanja i siguralni uvjete za život agronoma u bilo kakvu selu, situacija bi bila drugačija. Ako jedan poljoprivredni stručnjak — agronom kupi sebi motor kotač, to je on daleko došao u prosjeku u kojem živi. Naše udruženje u vezi s tim treba napraviti neku analizu. I to treba da izađe u centralnoj štampi, u kojoj je bio i napad na poljoprivredne stručnjake.»

Drug MIMICA JOSIP: »Htio bih reći nekoliko riječi o specijalizaciji. Mi smo prošle godine na našoj skupštini odlučili, da se za specijalizaciju mora raspisati konkurs. Prošlogodišnji zaključak nismo mogli izvršiti. Nije ovisilo o nama samima. Nama je tehnički bilo gotovo nemoguće to provesti prošle godine. Što se desilo prošle godine? Kada smo raspisali natječaj za specijalizaciju u inozemstvu dobivali smo molbe od drugova, gdje pojedini navode, da mogu ići po raznim temama (neki su nabrojili čak i do 15 tema) na specijalizaciju. To je naravno bilo vrlo neozbiljno. Zatim, za pojedine teme prijavilo se i do deset kandidata, a treba izabrati samo jednoga. Prilično je teško točno odrediti koji od te deseterice treba ići u prvom planu. Međutim, kod drugog natječaja bile su nam u roku od 24 sata potpuno izmijenjene teme, tako da smo bili u dilemi da li da udovoljimo zahtjevu, koji se pred nas postavlja, ili da jednostavno odustanemo od slanja ljudi u inozemstvo. Onda smo zaključili, da ako izbor i nije pravedan, bolje je ljude poslati da nam stipendije ne propadnu. Kod toga smo stali na stanovište, da ne predlažemo ljude, koji su već bili na specijalizaciji.

Prošle godine potrošeno je 3,450.000 din za unutrašnju specijalizaciju, te je u toku ove godine još na raspolaganju 3,500.000.— din. Ove se godine prijavio vrlo malen broj drugova, svega trojica su dosada predala molbe da bi vršili specijalizaciju u zemlji. Potpuno mi je jasna želja svakog čovjeka da ide u inozemstvo, ali smatram da je potrebno da koristimo i sredstva, koja imamo za specijalizaciju u zemlji. Mi smo s priličnim naporom uspjeli dobiti sredstva, koja nismo iskoristili. Da li smo u cjelini savladali taj tehnološki proces? Treba, drugovi, ova sredstva, koja imamo na raspolaganju, iskoristiti baš za one zadatke, koji nam se u samoj proizvodnji postavljaju. Prilično je teško da organizacije pošalju čovjeka na specijalizaciju, jer je on na poljoprivrednim dobrima sve i sva, ali žele li te organizacije da njihov razvitak ide bržim tempom, treba da ljude šalju na specijalizaciju. Stvar je i na našem društvu da se izborimo kako za specijalizaciju van zemlje, tako i za specijalizaciju u zemlji, da bi mogli izvršiti one zadatke, koji se pred nas postavljaju.

Jedan je drug govorio o prednacrtu zakona o državnim službenicima i naglasio, kako su na pr. veterinari dobili status. Mi smo bili protiv takva donošenja zakona. Htjeli smo da isti status kao i za veterinara bude i za nas. Veterinari trebaju na pr. imati poslije studija godinu dana prakse. Takvu praksu trebao bi i agronom. Prema tome donosi se zakon za veterinare, a zakona za agronoma nema. Rečeno je i s pravom da takav jedan zakon za veterinare ne možemo kudit samo zato, što takav zakon nije spremljen za agronome. Društvo agronoma treba pripremiti zakon za agronome slično zakonu za veterinare. U zakonu treba predvidjeti obaveznu praksu za agronome. S time u vezi treba da se donese i zakon o poljoprivrednoj službi, jer sve dok se taj zakon ne donese, mi ćemo voditi slične diskusije i sporo će ići pitanje donošenja statusa za agronome.»

Drug TAMBAČA: »Na proširenom sastanku društva u ožujku o. g. najviše se tretiralo pitanje poljoprivredne službe, odnosno poljoprivrednih stanica i teškoće koje su nastale u posljednje vrijeme osnivanjem poslovnih saveza. Bilo je dogovoreno, da stanice pošalju na društvo svoje prijedloge da se ili stanice ukinu ili da ostanu, jer se smatra da su poljoprivredne stanice naprikladniji oblik poljoprivredne službe. Poslije mnogo diskusija prihvaćen je osnov

poljoprivrednih stanica, jer su se one kroz ovo vrijeme svoga postojanja afirmirale i mnoge stanice su danas našle mogućnosti za svoj rad i nisu sklone da uđu u novu formu organizacije u poslovne saveze. Međutim, niti su stanice u tom pogledu dale obavještenja, a niti je došlo do ponovnog sastanka radi toga pitanja.«

Drug PAVLEK se javlja za riječ i kaže da je od »Orbisa« zamoljen da drugove obavijesti o zaključcima, koje je donio radnički savjet toga poduzeća, a u cilju da se proširi krug pretplatnika »Gospodarskog lista«. Tako je odlučeno da se svakom, koji nađe jednog pretplatnika za »Gospodarski list« isplati Din 100.—, a onome koji nađe 100 pretplatnika da se isplaćuje Din 120.— po pretplatniku. — »To znači da ste u mogućnosti da na svojim radnim mjestima dobijete i nuzzaradu, koja u cjelini može značiti i priličnu svotu. Međutim, u koliko ne možete dostaviti imena pretplatnika, a smatrate da ima ljudi, koji se žele pretplatiti na list, dostavite njihova imena i adrese. Svakom tom čiju ćete adresu poslati uprava lista će kroz mjesec dana besplatno dostavljati list. U koliko nakon mjesec dana ne postane pretplatnik, bez obaveze, a u koliko postane pretplatnik, vi ćete dobiti honorar kao da se našli pretplatnika. Smatram da je »Gospodarski list« time doprinio veliku žrtvu sa svoje strane. Poljoprivredna štampa za poljoprivredne stručnjake na selu znači armiju saveznika u borbi za unapređenje poljoprivrede. Samo preko naprednih poljoprivrednika i preko naprednih gospodara može se poboljšati život nas poljoprivrednih stručnjaka. Ovih ćete dana dobiti od »Gospodarskog lista« okružnicu, koju neka podružnice pošalju svim agronomima, a uprava »Gospodarskog lista« nadoknadić će svim podružnicama poštanske troškove. To je jedina mogućnost da se dođe do novih pretplatnika.

Želim se osvrnuti na ostalo. Da bi postojala institucija robstva potrebno je, da netko želi da bude rob. Nama će biti onako, kako to sami želimo. Treba se boriti. Niti jedan stalež nije dobio na poklon današnje pozicije. Svaka struka je to izvojevala. Trebamo se boriti za svoje vlastite interese sredstvima, koja nam stoje na raspolaganju, a tih sredstava ima. Između ostalog naše podružnice. Inicijativa mora doći odozdo. Što su naše podružnice učinile nakon osnivanja savjeta za poljoprivredu? Da se poboljša život stručnjaka, trebamo imati svoje članove u savjetu za poljoprivredu. Da li su iskoristene sve mogućnosti da bi se poboljšao život i uvjet za rad. Između ostalog postoji u najmanju ruku mogućnost da se predloži izmjena, odnosno postavljanje nas stručnjaka za direktore poduzeća. Mi smo pred godinu i po napravili niz pokusa i ustanovili, da je društvo agronoma u mogućnosti to učiniti. Ako želimo da nestručnjaci upravljaju poljoprivredom, ako se ne borimo protiv toga, to će tako i biti. Ako budemo poduzeli potrebne mjere i korake i svojim društvenim radom pokazali potrebu stručnjaka na tom mjestu, ona će tako i prije i poslije biti.«

Drug VESENJAK. Pakrac: »Htio bih reći nekoliko riječi o upućivanju poljoprivrednih stručnjaka iz grada na selo. O tome štampa mnogo piše, a i satirički listovi pa i radio. Ako pogledamo istini u oči, onda je tako kako je rekao drug Zegarac. Ima još jedan problem — tko može danas ići na selo. Onaj koji nema djece, ili ima malu djecu. A mi koji imamo djecu na fakultetima, mi gledamo da dodemo tako, gdje smo u mogućnosti da djecu školujemo, da im dademo kruh u ruke. Kako možemo sa sela upućivati našu djecu u grad na studije? Mislim da bi bilo potrebno, da se regulira pitanje stipendija za svu djecu, koja idu s terena u gradove u škole.

Meni se lično ne sviđa taktika upućivanja pojedinaca na specijalizaciju u tuzemstvo, a osobito u inozemstvo, jer mnogi poslije i ne rade u onoj grani, u kojoj su se specijalizirali. Ja bih po mom mišljenju poslao na specijalizaciju na pr. druga Viška, koji je postigao tako lijepe prinose. Što se tiče nagrađivanja u poljoprivredi mišljenja sam, da bi trebalo nagraditi i one ljude, koji se trude da postojeće nasade očuvaju, a kojih imamo vrlo mnogo. Znam jednu zadrugu, gdje je predsjednik bio sav žut od prskanja da bi očuvao postojeće nasade. Takve i slične ljude trebalo bi nagrađivati. Trebalo bi društvo dati izvjestan prijedlog o tom pitanju.

Uzima riječ drug ROMANOVIĆ i prelazi na iduću točku dnevnog reda: Izmjena pravila društva i kažem, da smo nacrt izmjene pravila poslali svim

podružnicama i da nije potrebno, da ga ponovo čitamo. U pravilima postoje neke izmjene. Tako se podružnice trebaju osnivati na području kotareva, što se u stvari već provodi. Druga bitna izmjena je pitanje održavanja godišnje skupštine društva. Po novim pravilima predviđa se, da bi se redovna godišnja skupština društva održavala svake druge godine. Kod toga smo polazili sa stanovišta, da se upravnom odboru mora dati jedan duži period za pokretanje rada, jer se period od godine dana nije pokazao dovoljnim da se upravni i nadzorni odbor snade i razvije veću aktivnost. Molim drugove iz podružnica da iznesu svoje primjedbe na taj prednacrt.»

OSIJEK ima primjedbu na član 8. pravila točka b) i c).

Drug TAMBACA slaže se s time, da se godišnja skupština društva održava svake druge godine, ali u tom slučaju upravni odbor društva mora dati garanciju da će kroz dvije godine raditi.

Drug BOROJEVIĆ: »Mi smo dali prijedlog da se skupštine održavaju svake druge godine i kod toga ostajemo. Zašto? Kada je izabran sadašnji upravni odbor trebalo je dosta vremena dok se sastao, a nakon toga je došlo ljeto nastupile su ferije i slabo smo se satajali. Tek u jesen oživio je rad, te se je upravni odbor društva počeo aktivno zalagati tek zadnjih nekoliko mjeseci. I sada je došla skupština i stari odbor se mijenja. Mislim stoga, da će se kroz dvije godine dati mnogo veći značaj upravnom odboru. Ako se pak ukaže kakva specijalna potreba, može se sazvati izvanredna skupština.«

Drug VITASOVIĆ je mišljenja, da bi se svake godine održao plenum, a upravni odbor da se imenuje svake dvije godine.

Drug SEČEN nije za to da se odbor bira na dvije godine, već predlaže da bi u novi upravni odbor ušli drugovi iz starog odbora i to većina drugova iz starog odbora.

Drug HAUSMANINGER predlaže da se provede glasanje.

Podružnica ĐAKOVO ističe, kako je rad njihove podružnice potpuno zakazao otkada su se spojili s podružnicom Osijek, jer radi velike udaljenosti drugovi nisu u mogućnosti da dolaze na sastanke.

Drug ROMANOVIĆ kaže, da je novim pravilima omogućeno da se u kotaru gdje se to pokaže potrebnim, a to je sada Đakovo, mogu osnovati i dvije podružnice, pa neka prema tome postupe.

Drug ŽEGARAC: »Mi smo u podružnici prediskutirali ova pravila. Prijedlog je naše podružnice da bi naše udruženje trebalo imati sekcije po strukama. Pojedine organizacije kao: Udruženje državnih dobara i Glavni zadružni savez, Udruženje poljoprivrednih stanica organiziraju stručne diskusije s predavaanjima na fakultetu, a mi smo mišljenja da bi to trebalo da ide kroz društvo agronoma. Kada se raspravlja o jednom užem stručnom području, trebalo bi pozvati i ljude s terena. Na taj način došli bi ljudi s terena, koje baš to zanima.

OSIJEK U novim pravilima predviđeno je, da na području jednog kotara mogu postojati i dvije podružnice. Prema tome mi Đakovo ne možemo prisiliti da bude u sklopu naše podružnice, već oni mogu osnovati svoju podružnicu. Sigurno je, da je nama teško s tako velikog terena skupljati članove. Trebalo bi da i na Belju bude formirana jedna jedinka. Po novim pravilima za to ima mogućnosti.

TAMBACA predlaže da se stavi na glasanje: 1) da li su drugovi za to da se skupština održi svake druge godine kako je predviđeno pravilima i 2) da se usvoji prijedlog da se redovna godišnja skupština održava svake druge godine, a da svake godine bude plenum.

BOROJEVIĆ: »Naše društvo sastoji se od podružnica, koje održavaju svoje godišnje skupštine svake godine i biraju rukovodstvo. Naše društvo nije kao društvo veterinarina, koje nema svoje podružnice na terenu. Mi održavamo godišnju skupštinu s delegatima iz podružnica. U našim pravilima trebamo ostvariti što veću suradnju i što veći rad naših podružnica. Moramo priznati, da je 50% podružnica neaktivno. Imamo niz podružnica koje nisu na naše dopise odgovorile i s njima nemamo nikakva kontakta. Osnovni rad našeg

društva je rad u podružnicama. Ova nova pravila upravo predviđaju pojačanje ovog rada. Neće se ništa gubiti na tome, ako se upravni odbor bude biraó svake druge godine. Plenarne sastanke treba sazvati kada se to god bude smatralo za potrebnim, a isto tako i izvanrednu godišnju skupštinu.«

Drug VITASOVIĆ — Do sada je izbor upravnog odbora i tako bio samo formalne naravi. Mnogo je bolja solucija, da se upravni odbor bira na duže vrijeme, a da se sastanci i plenum održavaju po konkretnim problemima i zadacima.

Drug MAJCEN predlaže, da se skupština održava svake godine, a mandat upravnog odbora da traje dvije godine. Dapače, bilo bi dobro, da se godišnja skupština održava i u drugim centrima, na pr. u Splitu.

Drug ROMANOVIĆ kaže, da je na prošlogodišnjoj skupštini donijet zaključak, da predsjednici podružnica automatski ulaze u upravni odbor društva. Međutim, kako je Jugoslavensko društvo agronoma član međunarodnog društva agronoma i s obzirom da oni ne priznaju upravni odbor ako nisu birana lica, to smo stali na stanovište, da predstavnici podružnica budu izabrani u upravni odbor.

Drug BOROJEVIĆ kaže, da upravni odbor nije reprezentativno tijelo, već izborno tijelo i stoga drugovi iz podružnica moraju biti birani. U većini slučajeva bit će to predsjednici i tajnici. Plenarni sastanak izvršnog odbora je sastanak s predsjednicima i tajnicima podružnica.

Nakon diskusije donosi se zaključak, da se iz pravila briše točka b) i c) člana 8.

Drugarica Miletić Silvija izvještaja, da je od 118 delegata koji su izabrani prisutno 76, dakle može se pristupiti glasanju.

Daje se razrješnica starom upravnom i nadzornom odboru te sudu časti.

Predsjednik kandidatske komisije drug Nikolić predlaže, da u izvršni odbor uđu slijedeći:

Bulović ing. Irena
Čížek dr. Jan
Milohnić ing. Josip
Mímica ing. Josip
Lešić Vlado
Potočnik Ivica
Pušić ing. Boro
Romanović ing. Drago
Šegota ing. Josip
Šikić ing. Mile
Štiglić Kazimir

Iz podružnica:

Osiijek — Višak ing. Valentin
Vinkovci — Sobota ing. Stjepan
Sl. Brod — Ferega Vladimir
Sl. Požega — Delić ing. Pero
Nova Gradiška — Resanović ing. Ilija
Našice — Mijušković ing. Branko
Daruvar — Novaček Zvonko
Virovitica — Sekulović ing. Marko
Kutina — Dobrinić ing. Boris
Bjelovar — ing. Mokus
Koprivnica — Solac ing. Jure
Varaždin — Mec ing. Ratimir
Čakovec — Videc Ivo
Krapina — Živec Boris
Sisak — Škrinjević ing. Pavle
Karlovac — Rodić ing. Milena
Gospić — Marušić ing. Mara
Pula — Regvart ing. Franjo
Rijeka — Romer ing. Franjo
Zadar — Reitober ing. Edo
Šibenik — Polombito ing. Mario
Split — Tambača ing. Andrija
Makarska — Poštenjak ing. Ljubo
Dubrovnik — Ivačić ing. Ante

U Nadzorni odbor:

Starčević ing. Stjepan
Blinja ing. Nikola
Pavlek Franjo

U Sud časti:

Šerman prof. dr. Nikola
Hausmaninger ing. Aleksandar
Magašić ing. Mauricije

Đakovo i Beli Manastir nisu još formirane kao nove podružnice i one nemaju predstavnike u izvršnom odboru.

Drug BOROJEVIĆ obavještava prisutne o održanju Kongresa agronoma. Kongres će se održati 18 do 20 XI. 1957. i radit će po sekcijama. Naše društvo treba izabrati delegate za kongres na svakih 20 članova po jednoga. Predsjed-

nici i tajnici podružnica postaju automatski delegati. Mi smo već prije izabrali delegate za kongres, ali kako je tome dosta dugo, to su sigurno nastupile i neke promjene, pa ćemo stoga pročitati imena delegata ponovo. Imamo 49 delegata, i treba nam još oko 60. Glasa se da podružnice izaberu na svakih 20 članova po jednog delegata. Predlažem da se za delegata odrede još i referenti? Tavčar, Starc, Milohnić, Capek, Dereta.

Skupština je završena.

Upravni odbor se sastaje i bira među sobom:

Predsjednika   Romanović Dragu

Podpredsjednika I   Potočnik Ivica

Podpredsjednika II Šegota Josip

Tajnik I   Čížek Jan

Tajnik II   Milohnić Josip

Obavijest

Umoljeni smo da u našem časopisu objavimo slijedeće:

Ukoliko netko od čitalaca i pretplatnika posjeduje »Agronomski glasnik« broj 4 od 1954. g., a nije mu neophodno potreban, molimo da ga, uz materijalnu naknadu, pošalje na adresu: Poljoprivredni nakladni zavod (za redakciju), Zagreb, Tomislavov trg broj 21.

Poljoprivredni nakladni zavod
ZAGREB - TOMISLAVOV TRG 21